

Bahadır Baruter, Galeri x-ist'teki 'Senin Ailen Bir Yalan Yavrum' sergisiyle aile kavramını sorguluyor

Bir yetiştirme çiftliği: **Aile**

CEREN ÇIPLAK

Aileniz bazen ya da sık sık kâbusunuz oldu mu, oluyor mu? Eğer öyleyse, Nişantaşı'ndaki Galeri x-ist'te karikatürist Bahadır Baruter'in "Senin Ailen Bir Yalan Yavrum" sergisini ziyaret edebilirsiniz.

13 Eylül'de açılacak sergide, Baruter dijital resimleriyle kutsallaştırdığımız ailenin kötülüklerini anlatıyor. Aile kavramına ironiyle yaklaştığı resimleri için "Bir çocukla duygusal işbirliği yapıyormuş gibi hissettim" diyor Baruter'in bir akvaryum içindeki aile hallerini izler gibi olduğunuz çalışmalarını, sizi sudan çıkmış balık gibi hissettiriyor.

"Aile çocuğun başına gelen bir 'şey'dir, kâbusur. Onlar anne- baba değil, çocukları sürekli üretmeye, geliştirmeye şursuzca kendini vakfetmiş gerçek işçilerdir ailenin. Çocuk ise mağdurdur" diyor Baruter'le aileyi konuştuk.

- İşlerinizde, korku filmi karakterlerindeki gibi gergin, mutsuz, acılı yüzler aracılığıyla 'Senin ailen bir yalan yavrum' diyorsunuz. Nedir bu yalan?

Şaşkınlık, korku, gerçekte maskelenen hallerin çıplak halide var. Bildiğimiz aile albümlerinde bu kapatılır. Ben o fotoğrafın doğru olmadığı, ailenin hakikatle çatışmalı çekilmesi, gergin bir iç yapısının olduğunu gösteriyorum. Komşularımızla, dostlarımızla, ilişki halinde olduğumuz diğer insanlarla çok daha barışçıl bir ilişki sürdürebilirken ailede bunun tam tersi olur. Çünkü aile zorla bir arada olma halidir, kişiye yüklediği bir ağırlık vardır.

- Ailenin çocuk üzerindeki hegemonyasını nasıl tanımlarsınız?

Aile çocuğun başına gelen bir 'şey'dir, kâbusur. Onlar anne- baba değil, çocukları sürekli üretmeye, geliştirmeye şursuzca kendini vakfetmiş gerçek işçilerdir ailenin. Çocuk ise mağdurdur. Aile denen yuvacık, çocukları kurgulayan bir nevi yetiştirme çiftlikleridir.

- Aileniz sizin de kâbusunuz oldu mu?

Delî misiniz, olmaz mı? Üçüncü sayfa haberleri ailesi değil, ama çok hikâyeler anlattım psikiyatristlere.

- Dijital tablet kullanmanın işlerinizdeki ruhsuzluk ve soğukluğu sağlamak için iyi bir araç olduğu söylenebilir mi?

Olabilir tabii. Böyle düşünmemiştim. Akvaryum gibi cam arkasında oluşları, sanal verilerden oluşmaları... Altını çizmek istediğim bu.

Bahadır Baruter

► Şaşkınlık, korku, acı... Baruter ailenin maskelenen hallerini tekinsiz mekânlarda sunuyor. "Onlar anne- baba değil, çocukları sürekli geliştirmeye şursuzca kendini vakfetmiş gerçek işçilerdir ailenin. Çocuk ise mağdurdur. Aile denen yuvacık, çocukları kurgulayan bir nevi yetiştirme çiftlikleridir" diyor.

Sahnelmeleri sadece mimiklerle jestlerle değil, biraz da mekânı didikleterek, parçalayarak birbirine bağlayarak, her şey su altında oluyormuş gibi hazırladım. Ürkütücü, tekinsiz mekânlar...

- Abartılı figürleriniz ve klişelerle alay da var: 'Benim çocuğum asla yapmaz', 'Baban çok üzülür' gibi. Bu üslup, karikatürücü yönünüzden mi kaynaklı?

Evet. Karikatürden de kaynaklı abartılı, değışime uğramış bedenler, yüzler ve mekânlar var. O klişelerle de "Sen öyle san, o çocuklar daha neler yapacak" diyorum. İşlerdeki bütün sahneleri bir tiyatro sahnesi gibi kurguluyorum. Ben anlatma-

sam da insanlar kurgulayabilsinler, tahmin edebilsinler diye...

- Pekî işleriniz bir sinema filmi olsaydı hangi filmlere benzerdi?

Tarkosvki, Haneke, Nuri Bilge Ceylan'ın filmleleriyle akraba olduklarını düşünüyorum. Siyah-beyaz ve gri tonlar... Sakin, kıvamlı bir hava, jöle gibi dolu bir hava. Zaten sinema yapacak olsaydım onların tarzına çok yakın filmler çekerdim: Yavaş, kıvamlı ve ağır. Depresif, melankolik sahnelerle anlatmak isterdim hikâyemi. Bu arada o filmleri izledikten sonra heyecanlanıp böyle işler yapmışımdır. Tarkosvk'nin "Ayna" diye bir filmi vardır, hayatımı belirleyen bir filmidir.

- 6 yıldır İstanbul dışında yaşamak yani metropolden uzak yaşamak insan ilişkilerini gözlemlemek açısından kısıtladı mı sizi?

İstanbul daha çok besliyor cinsinden bir şey söyleyemem tam tersi özgürleşiyorum. TV seyretmiyorum, çok az okuyorum. Tamamen işlemlerle tabiatla ilgili bir adamım. 50 yılda insan ilişkisi biriktirmişim, heybe dolu... Ayrıca küçük bir kasaba olduğu için sosyal ilişkiler çok kuvvetli. Aile, insan dramı orada daha yalın, daha ayıklanmış bir şekilde var.